

Katedra ruského a francouzského jazyka
Pedagogická fakulta
Západočeské univerzity v Plzni
Veleslavínova 42
306 14 Plzeň
tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová
Hodnocení: vedoucího
Práci hodnotil(a): Mgr. Jiřina Svobodová, CSc.
Práci předložil(a): Bc. Nikola Gulázsiová
N7503 Učitelství pro základní školy
Učitelství ruského jazyka pro základní školy
Učitelství občanské výchovy pro základní školy
Název práce: K problematice gramatických jevů ve výuce ruského jazyka

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

V úvodu autorka podrobně popisuje, čím se bude v práci zabývat. Z uvedených pasáží lze konstatovat, že cílem práce je po předběžném provedení analýzy učebnic ruského jazyka komplexní nastínění problematiky gramatických jevů a předložení námětů, které by vhodným způsobem doplňovaly učebnice a metodické příručky. S tím souvisí vysvětlení a shrnutí nejčastějších problematických jevů a chyb, způsobených různými typy interference. Díky tvůrčímu přístupu a důkladnému zpracování diplomové práce lze konstatovat, že cíl byl naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Gramatická látka bývá v učebnicích prezentována různým způsobem a vzhledem k tomu, že představuje velice důležitou součást jazyka, lze zvolené téma diplomové práce považovat za důležité a jeho zkoumání za opodstatněné a aktuální. Obsáhlé, různorodé a poměrně náročné téma zpracovala autorka zcela samostatně a tvůrčím způsobem. Posuzovaná práce je rozdělena do čtyř stěžejních celků, z nichž první pod názvem „Charakteristika gramatiky“ je věnována různým dílčím otázkám gramatiky. Autorka vymezuje zkoumání gramatických jevů na oblast morfologie, stručně vysvětluje shodné (např. gramatic. kategorie substantiv) a odlišné v gramatických jevech v ruském a českém jazyce (zakončení plurálu, 2. p. po záporu aj.). S využitím poznatků z didaktiky charakterizuje typy žáků (vizuální, sluchové, kinetické), po provedení analýzy gramatické látky v učebnicích činí závěr, že se v nich nachází dostatečné množství cvičení pro všechny typy studujících; vysvětluje výběr učebního materiálu s přihlédnutím k individualitě žáka i pedagoga. Vychází z osvědčených publikací českých a ruských autorů (Cícha, Jelínek, Veselý, Žaža, Liškař aj.).

Druhá kapitola se věnuje vysvětlení pojmů z oblasti interference, jejich typů, uvádí typické příklady především mezijazykové interference a předkládá návrhy na odstranění nesprávných jevů. První i druhá kapitola mají spíše teoretický charakter, i když zde můžeme nalézt již konkrétní odkazy na analyzované učebnice a konkrétní náměty praktického charakteru.

Třetí kapitola zmiňuje některé metody učení, zabývá se otázkami struktury hodiny a postavením gramatiky ve výuce, dále autorka analyzuje učebnice ruského jazyka z hlediska uspořádání a uvádění mluvnického učiva, zabývá se typy gramatických cvičení, vyjadřuje svůj názor na postup při seznamování a procvičování gramatické látky. Místy formulace vět nejsou vždy zcela zdařilé, i když se smysl dá pochopit, např. *Během práce s pády je*

vhodné problematiku demonstrovat v závislosti na slovesech; nebo dále: Za přijatelné cvičení s pády považujeme tvorbu otázek. Lépe by bylo vyjádřit myšlenku např. Při procvičování pamatujeme na dodržování správné slovesné vazby, tedy s jakým pádem se sloveso pojí. Autorka uvádí z excerpovaného materiálu příklady a způsoby osvojování konkrétních gramatických jevů, objasňuje nutnost zajištění komunikativnosti a cykličnosti atd. Z hlediska výskytu gramatiky a jejího náviku posuzuje stručně kromě Raduga-po novomu i další učebnice (Klass, Pojehali). Počínaje s.73 vysvětluje příklady konkrétní excerpce gramatické látky, objasňuje lexikální princip osvojování a anticipaci. V kapitole čtvrté uvádí na základě excerpce podrobnou analýzu pojetí výkladu substantiv.

Poslední část (87-120) nastiňuje možnosti využití materiálu na hodinách ruštiny. V souladu s provedenou analýzou učebnic Raduga-po novomu, Vremja a Pojehali autorka navrhuje konkrétní úkoly s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem a znalostem žáků. Využívá opět vhodných obrázků a fotografií. Předložené náměty hodnotíme jako vhodné a inspirující, rozvíjejí slovní zásobu, ověřují gramatické a pravopisné znalosti.

Součástí diplomové práce je dotazník, který zjišťoval okolnosti práce s učebnicemi ruštiny, způsoby objasňování gramatické látky apod. Autorka předkládá statistické údaje a výsledky znázorňuje graficky.

1. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Posuzovaná práce je psána v českém jazyce, zahrnuje 129 tištěných stran, jazykový projev je na dobré úrovni. Autorka se snaží dodržovat citace a odkazy, graficky je práce zpracována velmi zdařile a pečlivě. Jednotlivé dílčí části prokazují logickou návaznost, některé pasáže (obecně metodické) jsou místy rozvléklé. Přílohu tvoří přehledná excerpce gramatické látky učebnic Klass a Pojehali, další přílohou je ukázka vyplněného dotazníku.

V práci se vyskytují drobné prohřešky stylistického a pravopisného charakteru, které výrazně nesnižují kvalitu diplomové práce. Uvedeme některé z nich, např. *заблудиться* (47); *Почему туристы вернуться только во вторник?* (47); *когда будет приходить* конкурс (49); *Где будет проходить?* (49); *дополните* (66-opakovaně); ... tato část je úzce *svázána* (=spojena) s předchozí (63) aj.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Autorka prokázala orientaci v teoretické, metodické literatuře i v analýze excerpovaného materiálu. Postřehy autorky na základě provedené analýzy mají teoretický i praktický význam. Celkově hodnotíme diplomovou práci jako přínosnou z hlediska aktuálnosti i samostatnosti zpracování. Oceňujeme tvůrčí přístup ke zpracování praktické části práce. Snad nebylo zapotřebí věnovat tolik pozornosti obecnému pojednání o metodách, tím se značně rozšířil rozsah diplomové práce. Materiály, navržené autorkou jsou inspirující, mnohdy zatím zůstávají pouze v rovině teoretické či jsou neprověřené praxí.

Posuzovaná práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Na konkrétním příkladu uveďte, jak byste postupovala při osvojování konkrétního gramatického jevu.
2. Na základě excerpovaného materiálu vysvětlete jeden gramatický jev a ukažte možnosti, jak případně předejít chybám, které mohou vzniknout při osvojení vlivem interference.
3. Uveďte stručně závěry dotazníku týkající se postupného seznamování nebo uceleného (v tabulkách) s určitým gramatickým jevem.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: v e l m í d o b ř e

Datum: 15.05.2014

Podpis:

